

juli 2023

Rupel.blad

Wandeltip

Drie-verenwandeling:

Stem op www.wandelingvanhetjaar.be

Magazine voor leden

Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks magazine voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Ransuil, foto David Van den Broeck

Lid worden

Stort 38 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot einde 2024
U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen,
die Rupel.blad wensen te ontvangen,
storten 9 euro/jaar op rekening: BE70 0013
5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:
BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,
mededeling 3796 Rupelstreek of 3718
Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat)
Lijnen: 290 – 291 – 294
In de periode mei/september, elke zondag
open van 14u tot 18u en eveneens op zater-
dag mits er vrijwilligers beschikbaar zijn
Info: 0486/10.50.80 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots Natuurflits

Digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over
de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.
Aanmelden: stuur een mail naar :
luk.smets@telenet.be

Rupel.bericht

Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt
Rupelstreek
Aanmelden: stuur een mail naar:
info@natuurpuntrupelstreek.be

Kern Boom-Rumst:

facebook.com/NatuurpuntBoomRumst

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts
Opplage: 1920 ex.

Gezellig druk tijdens de eerste Wilde Snuitdag in het natuurgebied Kleiputten Terhagen

Wilde Snuitdag in de Kleiputten Terhagen

Zaterdag 6 mei 2023, alles zat mee om van de eerste Wilde Snuitdag in het natuurgebied Kleiputten Terhagen een succes te maken. Een mooie, zonnige dag en 14 Natuurpunt-vrijwilligers die klaar stonden om een 50-tal bezoekers te verwelkomen.

De bijzonder mooie locatie aan de rand van het natuurgebied is dan ook uitermate geschikt om een aantal boeiende activiteiten aan te bieden. Het doelpubliek waren gezinnen met kinderen of grootouders met hun kleinkinderen, en die mochten we dan ook talrijk verwelkomen.

Meteen na hun aankomst in het natuurgebied konden ze gewapend met een schepnet op stap gaan en kleine waterdiertjes vangen die in de vijvers leven. Daarna konden ze die diertjes van dichtbij bekijken en kregen ze er een leerrijk infopraatje bovenop.

De meterslange schietfuisen die uit het water werden getild, leverden een flinke vangst op van baars, pos en rietvoorn. Aan boord van een bootje konden de bezoekers met een grote onderwaterkijker naar de planten kijken die op de bodem van de plas groeien. En samen met Maarten konden ze op de andere oever op zoek gaan naar wilde bijen.

Als toemaatje konden ze op het terras nagenieten met een warm of een koud drankje en een pannenkoek. Deze eerste, meer dan geslaagde Wilde Snuitdag smaakt dus naar meer!

Erik De Keersmaecker
voorzitter Natuurpunt Rupelstreek
Foto's Steven Roels

Onderwaterkijken

Kijken naar kleine waterbeestjes

Kijken naar wilde bijtjes

Baars en pos

Otter verschijnt opnieuw voor de lens van een wildlife-camera in de Rupelstreek!

Donderdag 25 mei kon natuurfotograaf David Van den Broeck juichen toen er opnieuw beelden van een otter op zijn wildlife-camera verschenen. De wildlife-camera, waarmee de otter gespot werd staat opgesteld in één van de natuurgebieden van Natuurpunt langs onze grote rivieren en net zoals bij de vorige waarnemingen wordt de precieze plaats van deze waarneming niet bekendgemaakt.

Iets minder dan 2 jaar geleden, op 6 juli 2021 om precies te zijn kwam er voor het eerst een otter in beeld voor de wildlife-camera van David en dat was de eerste zekere waarneming van een otter in de Rupelstreek en dit na een lange afwezigheid. Daarna volgde nog een 2de waarneming op 29 december 2022, deze voorlopig 3 zekere waarnemingen vonden allen op dezelfde plek plaats, wat doet vermoeden dat het steeds om hetzelfde dier gaat. Daarmee blijkt ook dan dat de otter het gebied regelmatig bezoekt en het dus deel uitmaakt van zijn of haar leefgebied. Waarnemingen van otters in Vlaanderen blijven nog steeds zeldzaam en elke zekere waarneming kan dan ook als een hoera-moment worden beschouwd. Voorlopig blijft het ook gissen naar het geslacht van het dier, het vinden van otterpoep zou daarbij kunnen helpen. Otters gebruiken hun uitwerpselen als markering van hun leefgebied en tevens voor de communicatie met soortgenoten. Otterpoep wordt ook spraints genoemd, op basis van DNA-onderzoek van spraints kan dan onderzocht worden of het een mannelijk

of vrouwelijk dier is en eventueel ook van waar het dier afkomstig is.

Het leefgebied van een otter is behoorlijk groot, en rivieren zoals Schelde, Rupel, Nete en Dijle fungeren daarbij als een verbindingroute tussen verschillende leefgebieden. Dat zijn gebieden met open water en plas-sen met natuurlijke oevers en een groot aanbod aan prooi-en, voornamelijk vissen en kreeftachtigen. Gebieden waar er weinig of geen verstoring is zijn daarbij enorm belangrijk.

Dat is meteen ook een leidraad voor de vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek, natuurgebieden zoals het Niels Broek en de Kleiputten Terhagen worden slechts in beperkte mate opengesteld voor wandelaars en natuurliefhebbers. De dieren die er leven en de planten die er groeien zijn het allerbelangrijkst.

Tot het midden van de vorige eeuw werd de otter nog intensief bejaagd en omstreeks de jaren '80 werd de soort als uitgestorven beschouwd in de Lage Landen. Vanaf het jaar 2002 werd in Nederland gestart met het uitzetten van 31 otters in de natuur, onder meer in het Nationaal Park

Weerribben-Wieden en sindsdien heeft de otter zich opnieuw over Nederland en later ook over Vlaanderen verspreid.

Voorlopig zijn de leefgebieden voor otter en ook voor bever beperkt tot natuurgebieden die rechtstreeks grenzen aan de grote rivieren, zoals de Schelde en de Rupel, de dieren hoeven maar de dijk over te steken en ze zijn er. En alhoewel de natuurgebieden langs de oevers van onze grote rivieren maar een relatief kleine oppervlakte hebben vormen ze samen ideale rust- en foerageergebieden voor deze prachtige dieren.

*Tekst: Erik De Keersmaecker
Beeld otter op wildlife-camera David Van den Broeck op 25/5/2023*

Verder in dit nummer — juli 2023

Gezellig druk tijdens de eerste Wilde Snuitdag in het natuurgebied Kleiputten Terhagen	2
Otter verschijnt opnieuw voor de lens van een wildlife-camera in de Rupelstreek!	3
Oren open voor de rugstreeppad	4
Jan spot een rugstreeppad op het Noordelijk eiland	5
Speuren naar nachtvlinders in het natuurgebied Kleiputten Terhagen	6
Vrijwilligers Natuurpunt Rupelstreek in actie	8
Wandeltip: Drie-verenwandeling - kandidaat Wandeling van het jaar 2023	10
Cursus Vogels kijken 2020 – 2023 loopt op z'n eind	12
Dromen, durven, doen! Het Natuurmanifest voor natuurherstel in Vlaanderen	14
Verken met een avontuurlijke doerugzak het zomerse Cleydaelbos!	15
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18
Op zoek naar eisnoeren van rugstreeppadden	20

Oren open voor de rugstreeppad

Zaterdag 1 april, na een gezellige ledenavond van Natuurpunt Rupelstreek in de bijzonder mooi gerenoveerde site van Brik Boom fietst Wim Van Nunen naar huis. Onderweg passeert hij de Broekweg in Boom en hoort er koren van roepende rugstreeppadden. De dag erna ontvangen we een mail van Wim en dat is meteen het startsein voor een reeks avondlijke tochten langs een aantal plaatsen waar er mogelijk rugstreeppadden kunnen voorkomen. Daarbij ook enkele locaties, zoals het Noordelijk eiland, het natuurgebied Kleiputten Terhagen en de site van Wienerberger tussen Reet en Rumst, plaatsen waarvan we weten dat er rugstreeppadden voorkomen.

De site langs de Broekweg is nieuw in ons lijstje met potentiële geschikte gebieden. Tijdens enkele avondlijke bezoeken horen we er volop koren, op dat moment ligt het terrein er uitermate geschikt bij voor rugstreeppadden, door de overvloedige regenbuien in maart en april staan er overal plassen, waarbij sommige ruim 20 cm diep zijn, en dus geschikt als voortplantingspoel. Voor de voorplanting gebruiken rugstreeppadden immers ondiepe poelen met zo min mogelijk begroeiing. Het vrouwtje van de rugstreeppad zet daar dan 1.500 tot 7.500 eieren in snoeren af. De snelle opwarming van deze poelen zorgt voor een snelle ontwikkeling van de larven. De eieren komen binnen een week uit, en net daarom zie je dit fenomeen dus ook niet vaak, de ontwikkeling verloopt snel en de jonge rugstreeppadjes verlaten het water begin juni al. Na 3 jaar zijn ze dan geslachtsrijp.

Als echte pionier is het noodzakelijk dat, als je eenmaal een goed water hebt ontdekt, je dat ook zo snel mogelijk laat weten aan je soortgenoten. Daarvoor zijn veel decibels nodig. De rugstreeppad heeft dan ook een indrukwekkende kwaakblaas waarmee de soort tot op honderden meters, geholpen door de wind tot soms zelfs een kilometer afstand hoorbaar is.

Tijdens onze avondlijke tochten fietsen we ook langs de Bekaertsite in Hemiksem, de terreinen van de deels opgevolde ex-Suezput aan de Tuinlei in Schelle, de oude Electrabelsite eveneens in Schelle en ook langs het fietspad aan de zone Krekelenberg 2 aan de Kruiskenslei in Boom. Momenteel wordt er volop gewerkt aan de sanering van de oude Bekaertsite en na overleg met de aannemer werd afgesproken, om in de periode april/juni enkele inventarisatiemomenten te organiseren. In 2021 en 2022 werden op de site immers

Poel rugstreeppad Noordelijk eiland – foto: Erik De Keersmaecker

roepende rugstreeppadden gehoord. De kans dat we er dit jaar opnieuw roepende rugstreeppadden zouden horen leek ons niet groot en dat bleek ook zo tijdens 2 inventarisatiemomenten.

De zandige terreinen van de deels opgevolde ex-Suezput langs de Tuinlei in Schelle zijn in de huidige toestand uitermate geschikt als leef- en voortplantingsgebied voor rugstreeppadden, er werden eveneens enkele geschikte poelen aangelegd. Tijdens 2 avondlijke bezoeken werd er geluisterd naar koren van roepende rugstreeppadden, helaas zonder resultaat, maar 2 broedpaartjes kleine plevieren maakten wel wat goed. Ook bij de terreinen van de oude Electrabelcentrale werd er geluisterd naar rugstreeppadden, ook daar zijn momenteel geschikte terreinen aanwezig, maar blijft het voorlopig stil.

Het terrein aan Krekelenberg 2 in de hoek fietspad langs de spoorweg tussen Boom en Niel en de Kruiskenslei was jarenlang één van de topterreinen voor de rugstreeppad in onze streek. In 2008 waren er reeds concrete plannen voor de bouw van een logistiek centrum op die locatie. Dat was tevens een periode dat met de vrijwilligers van Hyla, de reptielen- en amfibieënwerkgroep werd samengewerkt voor het afvangen van rugstreeppadden en de translocatie van rugstreeppadden naar het Noordelijk eiland. Op dat moment werd de populatie op Krekelenberg 2 op enkele honderd diertjes geschat. Voorafgaand werden op het Noordelijk eiland een aantal geschikte poelen aangelegd, poelen die droogvallen tijdens lange droogteperiodes en die elk jaar ook selectief worden gemaaid. Massale koren

van roepende rugstreeppadden tonen aan dat deze translocatie een succes is.

Inmiddels zijn we 15 jaar verder en momenteel wordt er op Krekelenberg volop gewerkt aan de bouw van een reusachtig logistiek centrum, met aan de rand een soort schaamstrook voor de restpopulatie rugstreeppadden. Dat de diertjes er nog steeds aanwezig zijn, bleek uit enkele avondlijke bezoeken van enkele Natuurpuntvrijwilligers die in de buurt wonen. Bijzonder verheugend is ook dat er dit voorjaar ook roepende rugstreeppadden gehoord werden in de zone die speciaal voor de rugstreeppad werd aangelegd in het natuurgebied Kleiputten Terhagen.

Tekst: Erik De Keersmaecker – Natuurpunt Rupelstreek

Rugstreeppadden aan de Broekweg Boom
foto: Erik De Keersmaecker

Jan spot een rugstreeppad op het Noordelijk eiland

Mijn naam is Jan Wachters, ik woon in Schelle en sinds 2000 ben ik een rolstoelgebruiker vanwege een degeneratieve spierziekte. Op zaterdag 13 mei wou ik graag deelnemen aan de Vogelkijkwandeling omheen het Noordelijk eiland, samen met de andere deelnemers van de cursus Vogels kijken 2023. Mijn zus zou meegaan om te helpen, maar door een accidentje thuis was ik niet op tijd klaar. De dag erna ben ik met een vriendin naar het Noordelijk eiland getrokken. Nadat we aangekomen waren met de veerboot, zagen we dat de plassen opnieuw vol water stonden. Goed nieuws! Vorig jaar waren de plassen volledig opgedroogd door de aanhoudende hitte en droogte.

We stonden naast de vogelkijkhut. Daar kwam een padje de dijk opgekropen. Obsidentify zei dat het een gewone pad (Bufo bufo) was. Omdat het padje zich te dicht bij de verharde weg bevond, heb ik het verder in het gras gezet. We hebben wat foto's genomen en doorgestuurd naar onze voorzitter Erik. Hij zei dat het een rugstreeppad (Epidalea calamita) was. Weer goed nieuws, want dat is een zeldzame soort die op de Rode lijst staat.

Dan hebben we een korte wandeling gedaan heen en terug aan de kant van de Rupel. De volgende vogels hebben we gespot: fuut, grauwe gans, Grote Canadese gans, knobbelzwaan (2 adult, 8 kuikens), blauwe reiger, kokmeeuw, bergeend, krakeend, kuifeend, koekoek (enkel gehoord), meerkoet, kauw, ekster.

In februari had ik een telescoop gekocht voor 45 euro, inclusief statief. Het statief is waardeloos en onbruikbaar voor mij. De telescoop had ik op een monopod geschroefd en tussen mijn benen op de grond gezet. Het scherpstellen deed mijn vriendin, omdat de motoriek van mijn duim en wijsvinger te slecht is om het korte focusstaafje te verdraaien. Ook de optische kwaliteit van de kijker is slecht. Bij een sterke vergroting zie je veel vlekken. Ook de kleuren van de vogels zijn niet goed.

Ik ben van plan om een Vortex Viper te kopen. Die heeft een grote focusing rond de buis van de telescoop, dus gemakkelijker te verdraaien. Eventueel kan ik later de telescoop vastzetten op de buis van mijn rolstoel met een klem en arm van Manfrotto. Ik heb ook een Kite verrekijker met stabilisatie, maar toch is het moeilijk om hem lang voor mijn ogen te houden.

Mensen die ervaring hebben met het spotten van vogels en wandelen in de natuur met een rolstoel, mogen me altijd een mail sturen om ervaringen en tips uit te wisselen. Mijn mailadres is: jwachters@msn.com

Jan spot een rugstreeppad

Detailfoto rugstreeppad

Speuren naar nachtvinders in het natuurgebied Kleiputten Terhagen

Controle vallen tijdens de nacht – foto: Wouter Van Assche

Het was redelijk kil, maar droog lentewe-
der in de nachten van 8 naar 9 april en
van 13 naar 14 mei. Telkens een uurtje
voor zonsondergang werden de deuren
geopend voor een partijtje nachtelijk len-
tevermaak. Modus operandi: 6 à 7 “mot-
tenbakken” of nachtvlindervallen, een
laken met lamp en vele controlerondes
doorheen de nacht moesten een handje-
vol nachtvlinderminnaars een notendopje
gelukzaligheid aansmeren.

Nachtvinders zijn immers wonderschoon
en zorgen voor broodnodige bestuiving.
Aan kleding knabbelen doen ze zelden. En
wie kan er tegen wat verluchting zijn op
warme zomerdagen? Ooit zal je vintage
hemdje met “Leerdammerlook” in de

mode komen!

Toegegeven, begin april is wat vroeg
voor kruiwagens vol warmte minnende
nachtvinders maar daarom niet minder
intrigerend. We hoopten op een mix van
wintervinders, vroege voorjaarssoorten
en al wat lentesoorten. Nachtvinderen
doe je wanneer het niet te koud en niet te
licht, dus geen volle maan is. Nachtvinders
worden immers aangetrokken door licht.
Bij volle maan zorgt de maan ervoor dat
de val minder wordt bezocht. Een kleine of
afwezige maan is interessanter. Vlakbij een
lichtval draaien nachtvinders een beetje
tureluurs en trachten ze te ontsnappen
aan het licht, waardoor ze, zonder erg, in
de val sukkelen.

Met een tussenafstand van enkele tien-
tallen meters knutselden we een licht-
gevende corridor waar maar weinig
nachtvinders aan konden weerstaan!
Eierkartons in en rond de vallen dienen als
schuilplaats voor de nachtvinders eens ze
door het licht werden aangetrokken. Voor
soorten die niet te verleiden zijn door
opgefokte nachtpitjes, brouwen we een
portie ‘smeer’, goedkope rode wijn met
flink wat suiker, dat we vervolgens met
behulp van een plantenspuitertje tegen
boomstammen spuiten.

Op de eerste vangnacht smeten een
berkenbrandvlerkvinder, variabele voor-
jaarsuil, dunvlerkspanner en een gevlekte
winteruil zich al spoedig tegen een besche-

Dunvlerkspanner – foto: Wouter Van Assche

Tweestreepvoorjaarsuil - foto: Wouter Van Assche

nen laken. En zo ging het mondjesmaat door. De dronken gevoerde boombasten leverden volle bak mieren, pissebedden, slangmiljoenpoten, spinnen en kevers op. Nachtvinders hielden het helaas nuchter en voor bekeken. De vallen zelf waren succesrijker. Bij kukelekutijd, net voor zonsopgang, was het tijd om de inhoud van de vallen te controleren. De eierkartons werden voorzichtig geïnspecteerd waarna de notulist van dienst de soort en de aantallen wegschreef.

Uiteindelijk vlogen toch een honderdtal motten, voornamelijk "uiltjes", tegen de lamp, waarbij 19 soorten een vertegenwoordiger naar de Kleiputten Terhagen hadden gestuurd.

Onder de geobserveerde soorten enkele typische winteruilen zoals de bosbesuil en de fraai uitgedoste gevlekte winteruil. Beiden zijn doorgaans tuk op lampen én suikerwijn.

Kenmerkende voorjaarssoorten, de naam verradt het vaak die zich lieten verschalken, kregen de volgende benamingen van de auteurs van het nachtelijke grote dierenboek: voorjaarsdwergspanner, vroege blokspanner, tweestreepvoorjaarsuil, variabele voorjaarsuil, dubbelstipvoorjaarsuil, kleine voorjaarsuil, nunvlinder, dunvlerkspanner. Najaars- en vroege voorjaarssoorten waren onder andere de wachtervlinder en het papegaaitje. Deze laatste is te herkennen aan de groene kleur en het vaak opgewipte achterlijf.

De evolutionaire krachten van weleer kropen bijzonder gefocust in hun creatieve tekenpen voor de tamelijk tot ontnuchterend mooie berkenbrandvlerkvlinder en brandvlerkvlinder. Beide eerder zomer-soorten die, puur voor ons plezier, hun wekker wat vroeger hadden gezet.

In de nacht van 13 op 14 mei vond de terugmatch op dezelfde locatie plaats. Met zo'n 9°Celsius was het frisjes en ook bij de nachtelijke controlerondes was het niet meteen volop fiësta rond de nachtvlindervallen. Toch konden we zo'n 50 verschillende soorten nachtvinders bewonderen, waaronder pauwoog- en populierenpijlstaart, enkele potige pijlstaarten. En het waren beslist geen mottige motten die zich lieten verschalken. Wat te denken van de fraai gekleurde zilveren groenuil, de draak, de mendicabeer, het geel beertje of de varensanner?

Ook deze keer kregen sommige motjes bijzonder inventieve namen die ternauwer-nood aanvaard werden door de ambtenaar van de Burgerlijke stand: meidoornoog-lampot, tweekleurige wilgenroosjesmot, vlekzandvleugeltje, het kroonvogeltje en de elzenoogbladroller om er enkele te noe-

men. Opvallend: op variabele voorjaarsuil en berkenbrandvlerkvlinder na werden op de tweede vangsessie uitsluitend andere soorten gedetermineerd dan tijdens de aprilvangst.

Geregeld is in de benaming van de vlin-ders de naam van de waardplant waarop de rups gedijt, opgenomen. Zo wandelt de rups van de berkenbrandvlerkvlinder graag op berk en de elzenoogbladroller op de zwarte els. Ook de kindjes van de varens-spanner kijken al lang niet meer reikhal-zend uit naar een verrassende maaltijd na een vervelende schooldag. Maar dit gaat niet altijd op: het kameeltje hoeft 's nachts geen voedselvluichten uit te voeren rich-tig Antwerpse zoölogie maar verkiest de eerste de beste wilg of populier terwijl de meriansborstel zich niet aan grootmoe's bezem vergrijpt maar tevreden is met een talloos gevuld met een lentefris bedje van sleedoorn, meidoorn, eik of berk.

De naam zegt overigens niet alles. De grote pedaalmot die tijdens de tweede ses-sie tegen de lamp vloog, meet zo'n 4 à 6 mm. De eierkartons moeten met vergrootglasprecisie worden geïnspecteerd!

Sommige nachtvinders ontleen hun naam aan het stadium waarin zij rups zijn. Zo heeft de rups van het kameeltje 2 bulten op haar rug terwijl de rups van de draak met een spel-denkopje fantasie wat vuurspuwende vuurkracht kan worden toegedicht. De 'spanners', die de vleugels vaak horizontaal houden, zijn zo genoemd omdat de rupsen het achterlichaam helemaal tot tegen het borstgedeelte brengen bij het zich voortbewegen. Rupsen van bladrollers, een familie met meer dan 350 soorten in België, leven niet in een peperkoeken huisje maar veel liever in een samengevouwen of opgerold blad. En zo kunnen we nog wel eventjes doorgaan.

Nachtvinders hoeven niet te sparen voor hun pensioen, aangezien ze na enkele dagen of weken al een enkeltje richting Elyseese velden boeken. Bij overwintering kunnen ze wel enkele maanden oud worden. Wist je dat er nachtvinders bestaan die niet eten, niet omdat ze geen berk of eik lusten maar simpelweg omdat ze geen eet-orgaan hebben. Dat heet dan paren en sterven. Andere nachtvinders hebben, zoals dagvlinders, een zuig-tong of gewoon kaken waarmee ze stuifmeel eten.

Geïntrigeerd door nachtvinders? Waarom probeer je het zelf niet eens? Ga op ontdekking rond straat-lantaarns, tegen verlichte etalages, of smeer wat tuin- of parkbomen in.

Misschien verleid je wel een fraai rood weeskind!

Ook in de tuin kan je een wit laken hangen/leggen en er een gewone lamp op laten schijnen. Zeker tijdens warme zomerda-gen kan je hierop talloze nachtvinders aantreffen. Wil je verder gaan, kan je de aanschaf van een nachtvlinderval of een alternatieve mottenvaak zoals een LED-emmer overwegen.

Wat het natuurgebied Kleiputten Terhagen betreft, staat de nachtvlinderteller inmid-dels, na eerdere geslaagde missies in juli en september 2022, op 350 stuks.

Op de website www.waarnemingen.be kan je eenvoudig de lijst gedetermineerde nachtvinders nakijken, je filtert op gebied, datum en 'nachtvlinders'.

Wordt zonder twijfel vervolgd!

Controle vallen tijdens de ochtend – foto: Wouter Van Assche

Info-avond over de terugkeer van de wolf lokt vol Natuur.huis

Sinds enkele jaren is Yente De Maesschalck in de ban van de wolf, een dier dat meer dan andere dieren tot de verbeelding spreekt. Hij trekt regelmatig naar wolvengebieden in Limburg en de Hoge Venen en volgt het wel en wee op van die prachtige dieren. De verhalen die hij vertelt en de beelden die hij toont komen niet uit de boekjes of van horen zeggen, maar uit eigen ervaringen. Zijn passie voor deze dieren droop eraf tijdens de info-avond op zaterdagavond 8 april in Natuur.huis de Paardenstal.

Dat de terugkeer van de wolf geen pad is, dat over rozen loopt is duidelijk, het is een dier dat zeer uiteenlopende reacties oproept, gaande van intense vreugde tot angst. En net die angst heeft er toe geleid dat er veel bekend is over het historisch voorkomen van de wolf in de Lage Landen en zelfs in onze streken. Na decennia van afwezigheid kregen we vijf jaar geleden de kans om opnieuw kennis te maken met de wolf.

Info-avond de terugkeer van de wolf in Natuur.huis de Paardenstal - foto: Erik De Keersmaecker

Hun comeback is spraakmakend en doet geregeld stof opwaaien. Is het mogelijk om met de wolf samen te leven en wat gebeurt er als je oog in oog komt te staan met de doordringende ogen van een wilde wolf? Hoe kan je wolvensporen herkennen en komt er een moment dat er wolven zullen rondlopen in de Rupelstreek? Het verhaal van de terugkeer in de Lage landen van één van de meest indrukwekkende roofdieren stopt dus niet na deze info-avond, maar gaat ons verder blijven boeien, ook de komende weken, maanden en jaren.

Speuren naar kamsalamanders in het natuurgebied Kleiputten Terhagen

Uitgerust met 5 amfibieënfuiken en een waadpak gingen vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek tijdens de laatste week van april dagelijks op pad in het natuurgebied Kleiputten Terhagen, met als belangrijkste missie: kamsalamanders zoeken.

Met succes, want in een ondergelopen moerasbos en in een gracht die tijdens de nazomer van 2022 werd verbreed zaten er kamsalamanders in de fuiken. In totaal werden 8 diertjes gevangen, gefotografeerd en meteen weer vrijgelaten. In totaal werden in het natuurgebied Kleiputten Terhagen tijdens inventarisaties in 2022 en 2023 reeds op 4 locaties kamsalamanders gevonden. Dat belooft dus voor de toekomst, als er ook in de nieuwe poelen nabij het kijkpunt IJsvogel en in een nieuwe vijver water- en bodemplanten gaan groeien en ze ook geschikt worden als voortplantingspoelen.

Inventarisatie amfibieënfuiken in natuurgebied Kleiputten Terhagen - foto: Erik De Keersmaecker

Het voorkomen van kamsalamanders in het ondergelopen moerasbos biedt wel een uitdaging, want de extreme droogte van de voorbije zomers bleek voor deze soort heel nadelig. Het bestrijden van die verdroging is dus van groot belang, daarom worden plannen gemaakt om een lage dam te bouwen langs het moerasbos. Naast kamsalamanders werden met de trechterfuiken voornamelijk kleine watersalamanders, rietvoorns en kevers gevangen, zoals: gewone geelrand, grote spinnende watertor, kleine spinnende watertor, bruine duiker en tuimelaar. Alle resultaten van de inventarisaties werden ingevoegd op de website: www.waarnemingen.be van Natuurpunt.

Opnieuw een geslaagd broedgeval van de slechtvalk in Schelle

Na een jaar onderbreking konden vogelkijkers van Natuurpunt Rupelstreek opnieuw een geslaagd broedgeval vaststellen in een nestkast, die ruim 70 meter hoog in een hoogspanningsmast op het terrein van de vroegere Electrabelcentrale Schelle, vlakbij de oevers van de Schelde staat.

Dit jaar zaten er opnieuw 3 jonge slechtvalken in de nestkast, die op vrijdag 5 mei door een medewerker van ELIA uit de nestkast werden gehaald. Daarna werden ze door een medewerker van de Ringdienst van het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) gewogen, gemeten en geringd met een kleine officiële ring, met daarop een uniek nummer en tevens met een grotere metalen ring met daarop eveneens een uniek nummer. Met een telescoop kunnen vogelkijkers de code op de grotere ring aflezen en zo te weten komen waar de vogel vandaan komt en wanneer de vogel werd geringd.

Sinds de start van het project in 2001 zagen al 57 jonge slechtvalken het levenslicht in Schelle. Enkel in 2007, 2008, 2012 en 2022 waren er geen broedgevallen. De jonge slechtvalken in Schelle zijn momenteel 3 weken oud. Zodra ze 6 weken oud zijn starten ze met hun eerste vlieg oefeningen en worden ze enkele maanden lang door hun ouders getraind in het vangen van prooi.

Opmerkelijk was dat er tijdens het ringen van de jonge slechtvalken een juveniele zeearend over het terrein van Centrale Schelle vloog. Meer nog dan een slechtvalk is een zeearend een indrukwekkende verschijning, met een vleugellengte van ruim 2,40 meter. In Nederland wordt de zeearend dan ook terecht de vliegende deur genoemd.

*Jonge slechtvalken geringd op 5/5/2023 door een medewerker van het KBIN Ringdienst
foto: Erik De Keersmaecker*

Sternen broeden opnieuw op het eilandje noordplas Noordelijk eiland

Sinds 2012 werken vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek aan projecten voor de bescherming van visdiefjes. Visdiefjes horen tot de groep van de sterns, het zijn bijzonder sierlijke vogels, die vanaf midden april terugkeren vanuit de overwinteringsgebieden langs de kusten van West-Afrika. Het plaatsen van speciale nestvloten of het bouwen van eilandjes die onbereikbaar zijn voor predatoren zorgt ervoor dat visdiefjes veilig kunnen broeden en hun jongen kunnen grootbrengen. Het nest stelt niet veel voor, met een kuiltje in het zand of in een laag schelpen. Zodra de jongen geboren zijn, is het een voortdurend af- en aanvliegen van de beide ouder vogels met visjes, die al duikend worden gevangen.

Eind juli, begin augustus vertrekken de visdiefjes al opnieuw naar het zuiden, het zijn dus echte Afrikanen die enkele maanden naar Europa komen om hier te broeden.

Woensdag 5 april werd het eerste nestvlot op de grote plas van het Noordelijk eiland geplaatst. Uit ervaring weten we dat dit vlot meteen gekoloniseerd wordt door kokmeeuwen en dat gebeurde dus ook. Dinsdag 16 mei werd een 2de reeks nestvloten geplaatst en op het eilandje in de noordelijke plas werd een dikke laag schelpen uitgestrooid, op dat moment telden we daar reeds een 10-tal nesten van kokmeeuwen. Er was dus haast bij, om de periode van verstoring zo beperkt mogelijk te houden. Die dikke laag schelpen werkte als een magneet op de sterns, nauwelijks 3 dagen later telden we er al 5 broedpaartjes visdiefjes.

Op de nestvloten zitten inmiddels ook 2 paar visdiefjes, wat het totaal op 7 paartjes brengt, een mooi aantal. Bijzonder mooi is ook dat er inmiddels ook 3 paar visdiefjes broeden op de 2 nestvloten die op de grootste vijver van het natuurgebied Kleiputten Terhagen drijven.

Ons werk om de nestvloten te plaatsen en te onderhouden en tevens om het eilandje in de noordplas te onderhouden heeft dus resultaat.

*Broedende visdiefjes en kokmeeuwen op eilandje noordplas Noordelijk eiland
foto: Pieter Van den Cruyce*

Wandeltip: Drie-verenwandeling kandidaat Wandeling van het jaar 2023

Schelle-Wintam-Rupelmonde-Hemiksem-Schelle

Wandeltip

Tijdens deze wandeling maak je optimaal gebruik van de veren over de Rupel en de Schelde. De veerboten over de Rupel tussen Schelle en Wintam en over de Schelde tussen Bazel en Hemiksem varen het ganse jaar. De veerboot tussen Wintam en Rupelmonde vaart enkel in de periode april-september, in juli en augustus alle dagen. In april, mei, juni en september enkel tijdens de weekends en op feestdagen.

1. Het Noordelijk eiland ligt tussen het Zeekanaal en de Rupel. In elke periode van het jaar is wel iets te beleven en de vogels laten zich makkelijk bekijken vanaf de Rupel- en de Kanaaldijk. Met tijdens de lente- en zomermaanden broedvogels zoals kokmeeuwen, visdiefjes en kluten. Op de plassen zwemmen dan tientallen jonge wilde eenden, krakeenden, kuifeenden en tafeleenden.

2. In april 2016 werd aan de Rupelmonding in Wintam het kadaver van een narwal gevonden. Het was de eerste stranding ooit in België van een zeezoogdier dat normaal in de arctische wateren van Canada, Groenland, Noorwegen en Rusland leeft. Op de gevel van het paviljoentje aan de strekdam van het Noordelijk Eiland kan je een prachtige, tekening van een narwal bekijken, een werk van Streetart-artist DZIA. In het paviljoentje kan je een tentoonstelling bekijken over deze opmerkelijke vondst en tevens het verhaal van de terugkeer van de vissen in de Rupel en de Schelde, met daarbij ook de legendarische finten of meivissen. Ook grijze en gewone zeehonden, die af en toe ook in de Rupel en de Schelde worden waargenomen en 2013, het jaar van de bruinvis komen aan bod. Op het dakterras staat een maquette van het verdwenen Fort Sint-Margriet. Vogelkijkers van Natuurpunt gebruiken het dakterras als trektelpost tijdens de voorjaartrek – meer info: www.trektellen.nl – België – Noordelijk eiland.

Zweeds paviljoentje – foto: Erik De Keersmaecker

3. Net voorbij het restaurant Groenendijk kijk je naar de Oudbroek- en de Schellandpolder. Over enkele jaren starten hier werken om deze polders in te richten als een overstromingsgebied. Landinwaarts wordt een nieuwe ringdijk gebouwd, daarna wordt de Schelgedijk verlaagd en wordt een grote uitwateringssluits in gebouwd, terwijl de monotome populierenbossen omgevormd worden naar elzenbroekbossen. Enkel bij hevig stormtij, gecombineerd met een noordwesterstorm zal er Scheldewater in het gebied stromen. Deze werken maken deel uit

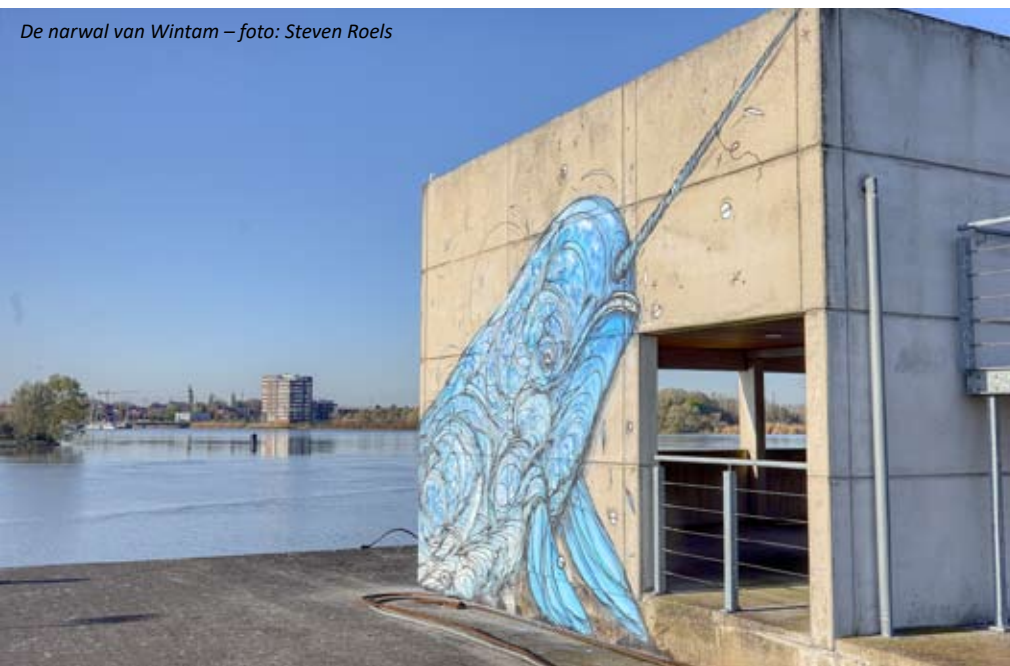
van het Sigmaphan, dat als streefdoel heeft om de bewoners langs de Schelde en haar bijrivieren te beschermen tegen overstromingen.

4. Vanop de veersteiger Wintam-Rupelmonde en de veerboot heb je een prachtig zicht op de Scheldeschorren aan de Notelaer. Het zijn zoetwaterschorren die beheerd worden door Natuurpunt, de rietlanden in de Scheldeschorren worden om de 3 jaar gemaaid, dit om te vermijden, dat wilg dominant wordt en het riet verdwijnt.

5. In het pittoreske dorpje Rupelmonde kan je bijna letterlijk een stap terugzetten naar het verleden. De getijdenmolen is een echt erfgoedpareltje, de huidige molen werd in 1517 gebouwd. Vlakbij bevindt zich de Graventoren, die in 1817 gebouwd werd op de ruïnes van een immense middeleeuwse waterburcht, eigendom van de Graaf van Vlaanderen. Vanop het dak heb je een prachtig zicht op Rupelmonde en de samenvloeiing van Schelde en Rupel. In de toren kan je een tentoonstelling bekijken over het leven van Mercator, de beroemde cartograaf, die geboren werd in Rupelmonde.

6. De Rupelmondse kreek ontstond in 1715 na een dijkbreuk, samen met de Bazelse en Kruibeekse Kreek. Neem rustig de tijd om de kreek te bekijken, een

De narwal van Wintam – foto: Steven Roels

picknickbank nodigt je daarvoor uit. In de kreek kan je futen, dodaarsen en aalscholvers bekijken. Let op afgeknagde boomstammen langs beide oevers van de kreek, dat is het werk van de bever. Langs de kreek wonen meerdere beverfamilies, na een afwezigheid van ruim anderhalve eeuw heeft de bever een flink deel van Vlaanderen heroverd. Kijk links ook even tussen de bomen en je vindt wel het mooi gerestaureerde Karperhuisje.

7. Hier heb je een mooi zicht op de polders van Kruibeke, het grootste overstroomingsgebied van Vlaanderen. Het landschap toont graslanden, doorsneden met sloten afgezoomd met brede rietkragen. Blauwe reigers, lepelaars en kleine zilverreigers zoeken voedsel in de sloten en plassen. Visvriendelijke stuwen zorgen ervoor dat vissen kunnen migreren tussen de Schelde, de kreken en grachten van de elzenbroekbossen. In de graslanden grazen regelmatig groepen reeën. Hou zeker even halt aan een mooi rustpunt, inclusief zitbank, op deze plek werden resten van een pre-historische nederzetting gevonden of aan de ruïne van het Zweeds paviljoentje.

8. Een infobord vertelt je het verhaal van de Fasseitpolder, hier kreeg de Schelde opnieuw vrij spel. Dagelijks spoelt met hoogtij Scheldewater het gebied in, met laagtij liggen dan weer grote slikplaten bloot, die werken als een magneet op wulpen, bergeenden, krakeenden, wintertalingen en kieviten.

9. Momenteel wordt volop gewerkt aan de sanering van de oude Bekaertsite, zo-

dra dat achter de rug is, wordt hier een nieuw stukje Hemiksem gebouwd. Een derde van het terrein wordt ingericht als een ecologische park, met onder meer een geschikt biotoop voor de zeldzame rugstreeppad.

10. Ooit was de Benedenvliet één van de belangrijkste getijdenriviertjes langs de Schelde. In 1994 werd het riviervtje afgesloten van de Schelde en binnendijs werd een wachtbekken aangelegd. Bergeenden, wintertalingen, krakeenden en kuifeenden zijn er goed te bekijken. Met wat geluk zie je een ijsvogel voorbijflitsen. Ook de grote gele kwik vertoef hier graag, op zoek naar kleine insecten op het wateroppervlak.

11. Achter de omheining bevindt zich het natuurgebied Maaiehoek, dat beheerd wordt door Natuurpunt. Het bestaat uit verruigde weilanden, enkele grote poelen, moerasbos, rietlanden en een wilgenbos. Het gebied is niet vrij toegankelijk.

12. Aan de gebouwen van de oude elektriciteitscentrale woont een grote kolonie huiswaluwen. Met ruim 100 broedpaartjes, één van de grootste kolonies van Vlaanderen. Vanaf begin april komen ze terug vanuit de overwinteringsgebieden in Afrika. Huiswaluwen bouwen hun nesten onder de brede dakgoten en in de hoeken van de ramen. Na 3 weken verlaten de jongen het nest. Daarna starten de ouders met een tweede broedsel. Opvallend is dat de jongen van het eerste nest helpen bij het voederen van de jongen van het tweede nest.

Lengte: 12,5 km

Start

Veersteiger Rupeldijk Schelle

Parking

Rupeldijk of parkeerstroken aan het einde Tolhuisstraat, in GPS Tolhuisstraat 325 ingeven.

Toegankelijkheid

Hou bij het plannen van je wandeling rekening met de vaartijden van de veerboten. De wandeling loopt over goed bewandelbare paden.

Openbaar vervoer

- De Lijn: lijn 183: halte Tolhuisstraat, op 1 km
- De Lijn: lijnen 290 en 295 halte Tolhuisstraat, op 1,8 km

Vaartijden veerboten:

Schelle/Wintam

- week: 7u-20u – weekend: 9u – 20u (vaart elk uur en elk half uur heen en weer).
- vaart niet om 12u30

Wintam/Rupelmonde

- Vaart enkel in de periode april/ september
- In juli en augustus alle dagen, overige maanden enkel tijdens de weekends en feestdagen
- week: 7u-20u – weekend: 9u – 20u (vaart elk uur en elk half uur heen en weer).

Bazel/Hemiksem:

- Vertrek aan kant Bazel, na de middag op het uur en het halfuur
- Laatste boot in de week om 23u30 en tijdens het weekend om 22u.

Tickets bezoek getijdenmolen en Gra-ventoren

- Infokantoor Toerisme Rupelmonde, Lodderdamstraat
- In juli en augustus, open van 11u tot 17u

Horeca

- Wintam: Restaurant Groenendijk
- Rupelmonde : Restaurants en eet- cafe's aan de Scheldedijk en in het dorpscentrum
- Hemiksem : Eetcafé de Veertoren en Zomerbar Bernaar aan de abdij
- Schelle: Zomerbar BernArt Laardreef, café Penneke Volt en Restaurant Tolhuis Veer op de Rupeldijk in Schelle

Cursus Vogels kijken 2020 – 2023 loopt op z'n eind

Donderdagavond 16 januari 2020

In Natuur.huis de Paardenstal ging de Vogelkijkcursus 2020 van start. Over een periode van 12 maanden zouden de 35 deelnemers, 20 mannen en 15 vrouwen kunnen deelnemen aan 30 activiteiten, met daarbij ook 4 bustochten naar enkele van de beste vogelkijkgebieden van de Lage Landen en een boottocht op de vogelrijke Schelde en Rupel. Voor het eerst zouden we het allemaal zelf doen, zonder externe sprekers en gidsen. Op die manier konden we de kosten beperken en toch ook een boeiend en gevarieerd programma aanbieden.

Nauwelijks 2 maanden later moest de cursus wegens de opmars van het Coronavirus worden stopgezet. Met de planners en deelnemers werden afspraken gemaakt om de cursus in het najaar van 2020 terug op te starten. Toen dat niet kon, kwam het najaar van 2021 in beeld als de periode van heropstart, elke keer opnieuw moest er gezocht worden naar datums voor de info-avonden, excursies, en de boot- en bustochten. De Corona-perikelen bleven echter aanslepen en noodgedwongen moesten we beide pogingen annuleren.

Tot het uiteindelijk toch lukte, op 18/8/2022 ging de Vogelkijkcursus opnieuw van start. Sindsdien kon je in het Rupel.blad en in het Rupel.bericht regelmatig korte berichten lezen over de info-avonden en excursies. En die traditie zetten we even voort, met een korte terugblik op enkele excursies. Op zaterdagavond 24 juni werd de cursus afgesloten met een avondexcursie op de Kalmthoutse heide.

Zaterdag 25/3/2023 – Dagexcursie naar de Paardenweide en de Wijmeers

Vogels kijken in de Wijmeers – foto: Nel De Backer

Regen en wind werd getrotseerd om vogels te kijken aan de Paardenweide in Berlare en het Wijmeers in Schellebelle. Het palet aan soorten tijdens de voormiddagwandeling was erg sober, met enkele kleine mantelmeeuwen, en groepjes kuifeenden, krakeenden en bergeenden. Op het einde nog enkele late pijlstaarten, een grondeklende kluut, 3 overvliegende grutto's en een roepende waterral. Gelukkig was er daarna de gezelligheid van het Oud Brughuis, met lekkere soep van het huis.

Na de middag met de veerboot in Schellebelle naar de overkant voor een wandeling langs de dijk en door het Wijmeers. Een voorbij zeilende man bruine kiek kon ons wel bekoren, maar het moment van de dag was een grote groep grutto's, met daarbij ook één kempfaan. Dat maakte veel goed. Onderweg nog enkele flinke buien, maar

daarna ook weer de gezelligheid van de groep in een café in den Aard.

Zaterdag 15/4/2023 – Dagexcursie natuurgebieden Linkeroever en het Verdrongen Land

De weersvoorspellingen waren niet bijster goed, maar uiteindelijk viel het weer goed mee, en konden we volop genieten van de vogelrijkdom in enkele superbe vogelkijkgebieden, zoals: Drijdijck, Putten West en Putten weiden, het Verdrongen land van Saeftinghe, de Hedwige- en de Prosperpolder, Prosperpolder zuid, Doelpolder Noord en het Paardenschor.

Deze dagexcursie liet dan ook een lang vogellijstje optekenen, met als meest memorabele soorten: koereigers aan Drijdijck, gele kwikken en veldleeuwen aan een wegje richting Putten Weide, daar grutto's erg dichtbij en geoorde futen iets verder

Info-avond in Natuur.huis de Paardenstal – foto: Erik De Keersmaecker

Vogels kijken Hedwige-Prosperpolder – foto: Erik De Keersmaecker

weg, steltkluten aan Putten Weiden, tapuiten aan de vogelkijkhut bij het Verdronken land van Saeftinghe, graszanger en regenwulpen bij Prosperpolder zuid, geoorde futen aan Doelpolder Noord en af en toe baardmannen en blauwborst bij het Paardenschor.

Zaterdag 29/4/2023 - Op zoek naar nachtegalen in het Broek de Naeyer

Missie van de avond: nachtegalen horen en, met wat geluk, zien in Broek De Naeyer. Het voormalige industriegebied is vandaag een prachtig compact natuurgebied waar veel vogels - en bevers - zich thuis voelen. Met PFOS in de bodem onder onze voeten en de blik strak op de lucht en bomen gericht, trekken we op pad. Onmogelijk te missen zijn de aalscholvers. We horen ze al van ver en hun zogenaamde kolonie van nesten in een groep bomen is een opvallend zicht. Zonder bladeren en met een schors die is afgebeten door hun uitwerpselen, zijn het vaalwitte geraamtes waarop de grote groep zwart-groen glimmende vogels nog majestueuzer uitkomt. We bestuderen de jongen van verschillende leeftijden en zien hoe ze worden gevoerd. Een prachtige start!

We duiken het bos in, en het geroep van de aalscholvers maakt plaats voor korte, mooie melodietjes: de nachtegalen zijn present. Wat later kunnen we eentje spotten die vlak bij het pad lustig zit te zingen. Meer dan vijf minuten kan ons geluk niet op. Tijdens de rest van de wandeling leren we het verschil tussen een tuinfluiter en zwartkop, zien we veel knaagsporen van bevers en bewonderen we de vliegshow van een aantal gier- en boerenzwaluwen. De lente is duidelijk in het land!

De zon gaat onder en voldaan keren we terug naar huis. We kijken nog eens achterom naar het Broek, en zien een grote vogel opduiken uit het riet en in het bos vliegen. Te groot voor een valk, te smalle vleugels voor een buizerd... zou het een uil zijn? Na wat gespeur vinden we de vogel, rustig chillend in een boom. Het blijkt een ransuil te zijn. Eindigen op een hoogtepunt noemen ze dat!

Tekst: Griet Langbeen – deelneemster Cursus Vogels kijken 2020/2022/2023

Zaterdag 13/5/2023: Vogelkijkmarathon 2023 klokt af op het recordaantal van 88 vogelsoorten

Een beetje vermoeid, maar ook trots keken de 20 deelnemers terug op de 3de Vogelkijkmarathon van Natuurpunt Rupelstreek, met 88 waargenomen soorten werd immers een record aantal vogelsoorten waargenomen. Eerdere vogelkijkmarathons in 2013 en 2017 klokten af op respectievelijk 85 en 80 vogelsoorten. Tussen

Kesselse Heide – foto: Jan Belmans

7u en 18u gingen de vogelkijkers op stap in het natuurgebied Kleiputten Terhagen, het GGG Battenbroek, het Noordelijk eiland en de polders tussen Bazel en Rupelmonde, waarbij er naar vogels werd gekeken en geluisterd naar vogelgeluiden. In de groep ook enkele ervaren vogelkijkers, die ervoor garant stonden dat alle vogelsoorten, die gezien of gehoord werden netjes werden opgelijst.

Om 18u stond er een kruisje achter 88 vogelsoorten, en daarmee scoort de Vogelkijkmarathon 2023 het hoogste aantal vogelsoorten ooit. Bij eerdere vogelkijkmarathons, op 4/5/2013 werden 85 soorten waargenomen en op 13/5/2017 werden 80 soorten waargenomen.

Een blik op de waargenomen soorten vroeger en nu toont aan dat er mits wat geluk het magische getal 100 soorten geen droom hoeft te zijn bij volgende vogelkijkmarathons. In het lijstje ontbraken immers een reeks steltlopers en spechten.

Zaterdag 27/5/2023: Dagexcursie Viersels Gebroekt/Kesselse Heide

We vallen in herhaling, maar het kan niet anders, de excursies van vandaag waren memorabel en boden ons samen een heerlijk dagje vogels kijken. De voormiddagexcursie langs en deels door het Viersels Gebroekt bracht een mooie vogellijst voor onze kijkers en telescopen. Met onder meer: blauwborstjes, rietgorzen, rietzangers, roodborsttapuiten, gele kwikken, tussendoor ook even een grauwe vliegenvanger en langs de beken ook de heerlijk mooie weidebeekjuffers. Terwijl er tijdens de namiddagexcursie in de Kesselse Heide ook enkele voor ons niet zo'n alledaagse soorten: zoals bonte vliegenvanger en boompieper bijzonder goed te zien waren. We kijken weeral uit naar de volgende excursies, met de

bustocht naar de Oostkantons als eerstvolgend vogelkijkmoment en de excursie naar de Kalmthoutse heide als afsluiter van de vogelkijkcursus.

Zaterdag 3/6/2023: Rode wouwen en grauwe klauwieren stelen de show

Voor de planners van een bustocht is het altijd afwachten, zullen de vogelsoorten waarvoor ruim 200 km ver gereden wordt, wel op de afspraak zijn. Doelsoort bij uitstek in de Oostkantons is de rode wouw. Men kan erover discussiëren welke roofvogel de mooiste en sierlijkste is, maar we zullen het er ongetwijfeld over eens zijn dat de rode wouw in de top-3 staat. En de wouwen lieten zich zien, soms dichtbij en soms verder weg.

Een andere doelsoort was de grauwe klauwier en die lieten zich eveneens ruim bekijken, al was het niet altijd even makkelijk om ze te vinden. De mooiste toemaatjes waren ongetwijfeld een paar zwarte ooievaars, die zich een 5-tal minuten mooi lieten bekijken en veel kleiner de boompieper, zeker even mooi om naar te kijken en naar te luisteren.

Rode wouw – foto: Patou Van de Craen

Het Natuurmanifest voor natuurherstel in Vlaanderen

Kan het echt, een Vlaanderen waarin mens én natuur floreren? In de Canvasreeks Onze Natuur zoemen de makers samen met experts uit de natuursector in op deze sleutelvraag. De natuur is er slechter aan toe dan de prachtige beelden doen vermoeden. Aan een alarmerend tempo verliezen we planten en dieren. Maar als we de natuur herstellen - niet alleen in natuurgebieden maar in ons hele landschap - dan kunnen we de biodiversiteitscrisis een halt toeroepen. En de positieve impact van natuur op klimaat, gezondheid en economie verhogen. **Natuurpunt zet die positieve toekomstvisie nu kracht bij met het Natuurmanifest.**

Sinds de industriële revolutie, en met een waanzinnige versnelling na de Tweede Wereldoorlog, hebben we ongebreideld geknoeid met ons landschap en ons milieu. De impact is dramatisch: Vlaanderen is de natuurarmste regio van Europa, extreem versnipperd en sterk vervuild. In grote mate is de natuur teruggedrongen in natuurgebieden, geweerd uit de andere delen van ons landschap. Die natuurgebieden, waarvan 90% kleiner is dan 1 ha, zijn te weinig verbonden met elkaar en een groenblauw natuurweefsel dat ook het landbouwgebied en ons woon-werkgebied bestrijkt.

Natuurherstel: noodzakelijk én rendabel

De gevolgen zijn gekend: we kampen met een enorme biodiversiteitscrisis. Hoewel het herstel van een aantal opportunistische zoogdieren zoals de wolf goed nieuws is, zien we dat in Vlaanderen minder dan de helft van de vogel- én dagvlindersoorten als niet bedreigd wordt beschouwd volgens de huidige Rode Lijsten. Ook de signalen over een dramatische achteruitgang van insecten zijn verontrustend. De natuurgebieden en -beheerders kreunen onder de zware milieudruk. Daarnaast is Vlaanderen niet klimaatrobuust, hebben burgers te weinig natuur in de buurt om fysiek en mentaal tot rust te komen en wankelt het ecosysteem.

Maar bij die situatie hoeven we ons niet neer te leggen. Natuurorganisaties bewijzen al decennia lang dat de natuur hersteld kan worden. Niet alleen met grote herstelprojecten met steun van Vlaanderen, Europa en bedrijven, maar ook met kleinere acties zoals het herstel van een klein moerasje of een bosaanplanting, die allemaal samen een groot verschil maken.

Natuurherstel werkt en rendeert, voor de biodiversiteit, het klimaat en onze eigen gezondheid. Wetenschappers spreken al enkele jaren over het decennium van de waarheid: tegen 2030 moeten we over het kantelpunt geraken van natuurverlies naar natuurwinst. Dat kan enkel als de

samenleving er ook echt in gelooft. Als beleidsmakers en burgers overtuigd zijn dat ze de fouten uit het verleden kunnen rechtzetten en een natuurinclusief Vlaanderen kunnen doorgeven aan de toekomstige generaties.

10 punten, na 1 dag 10.000 handtekeningen

Om die overtuiging kracht bij te zetten heeft Natuurpunt het Natuurmanifest gelanceerd. In lijn met de toekomstvisie '**Natuur in het hart: Vlaanderen in 2050**', verwoordt het in tien punten het hoe en waarom van natuurherstel. Met dit **Natuurmanifest** wil Natuurpunt zoveel mogelijk mensen meenemen in deze positieve toekomstvisie.

Eén dag na de lancering op 14 februari, werd het Natuurmanifest al meer dan 10.000 keer ondertekend, door mensen uit de natuursector en daarbuiten. De breed gedragen visie roept beleidsmakers op om van natuurherstel een prioriteit te maken en om het voorstel voor een sterke Europese natuurherstelwet te steunen. Die natuurherstelwet wordt later dit jaar gestemd en zal in grote mate bepalen hoe onze toekomst eruit ziet. Dromen, durven, doen.

Klopt jouw hart ook voor de natuur? Lees en teken het Natuurmanifest op www.natuurinhethart.be

Tekst: Frederik Beeckx (Natuurpunt)

Als Natuurpunt Aartselaar willen we ook plaatselijk wegen op het gemeentelijk natuurbeleid.

We zullen na de zomervakantie aan alle politieke partijen ons verkiezingsmemorandum overhandigen, met daarin de krachtlijnen voor een natuurvriendelijk Aartselaar.

Hé, natuurverkenner!

Verken met een avontuurlijke doerugzak

het zomerse Cleydaelbos!

Natuurpunt Aartselaar ontwierp, met ondersteuning van Bibliotheek Aartselaar en het Agentschap voor Natuur en Bos, een doe-rugzak voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Zij kunnen samen met hun ouders/grootouders/... op verkenning vanaf de parking van het Cleydaelbos, Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael), Aartselaar.

Tijdens een genummerde wandeling van ca 2,5 km leren kinderen (en hun ouders/grootouders) op een speelse manier de natuur in het Cleydaelbos ontdekken: heel veel leuke opdrachten, een kompas, loepestapje, zoekkaarten, ... helpen hen daarbij.

Per seizoen kan je een andere rugzak ontlend in de bibliotheek.

Het thema "Zomer" kan op een zelfgekozen tijdstip gewandeld worden vanaf de zomervakantie tot het begin van de herfst.

De rugzak kan ontleend worden tijdens de openingsuren van de bibliotheek, della Faillelaan 32 Aartselaar en dient daar ook weer ingeleverd te worden: aartselaar.bibliotheek.be/adres-en-openingsuren.

Er zijn momenteel 3 rugzakken beschikbaar.

Meebrengen: stevige wandelschoenen of laarzen, best lange broek (teken!), pen.

Meer info: www.natuuraartselaar.be/doerugzak

of via mail: doerugzak@natuuraartselaar.be

natuurpunt Aartselaar

Vacature

Word jij onze nieuwe medewerker (m/v)?

Je bent gepassioneerd door natuur

Je bent een creatieve en praktische organisator

Misschien ben je natuurgids, bioloog, ... en wil je jouw "kennis" in de praktijk brengen

Je wil een wandeling of uitstap in onze regio of in een verdere regio praktisch samenstellen (uiteeraard kunnen we je daarbij ondersteunen)

Je brengt zo Natuurpuntleden met liefde voor de natuur samen en bezorgt hen een leuke halve of hele dag

Wat bieden wij jou aan?

Op termijn meedraaien in onze vrijwilligersploeg

Je leert Natuurpuntleden met gelijke interesses als die van jou beter kennen

De kans om je organisatorische skills verder te ontwikkelen

Je kan rekenen op dankbaarheid van de andere vrijwilligers en van de deelnemers

En vooral ... de natuur vaart goed bij jouw initiatieven

Interesse? Meer info? info@natuuraartselaar.be

Noteer nu reeds in uw agenda!

Woensdag 17 januari 2024

Natuurdocumentaire WOLF in het CC van Aartselaar

Er is geen dier waarover zoveel fabels de ronde doen als de wolf. En ja, de wolf rukt ook in Vlaanderen op.

Maak kennis met de wolf via een prachtig gefilmde natuurdocumentaire: de tocht van een Oost-Europese wolf naar de Veluwe in Nederland in regie van Cees van Kempen.

Jan Loos, oprichter en drijvende kracht van Landschap vzw en van de campagne Welkom Wolf zal na de vertoning antwoorden geven op vragen die op ieders lippen liggen.

Alle concrete info en start ticketverkoop: vanaf september.

12.08

Turnhout

DAGUITSTAP NATUUR.MUSEUM EN DE LIEREMAN

Augustus! De heide staat volop in bloei. Altijd weer een magisch zicht: de paars-kleurende struikheide. Een wandeling in het prachtige natuurgebied De Liereman zal dan ook immens deugd doen.

Maar eerst bezoeken we in Turnhout het Natuur.huis, waarin het Natuur.museum gevestigd is. Gids Willy Vangeel zal ons rondleiden doorheen de thematentoonstellingen. We nemen ook een kijkje in de educatieve tuin van het Natuur.huis.

We verplaatsen ons naar Oud-Turnhout, waar we onze meegebrachte picknick kunnen nemen in het Bezoekerscentrum van De Liereman.

Landschap De Liereman is een van de oudste natuurgebieden van België. De bossen, heide, graslanden, stuifduinen en vennen maken er een uniek natuurgebied van. Het gebied vormt de thuishaven voor o.a. de wulp, de nachtzwaluw en de rugstreeppad.

Met een plaatselijke gids maken we een wandeling van ca 5 km doorheen het natuurgebied.

Na de wandeling is er nog tijd voor een frisse pint in het Bezoekerscentrum.

zaterdag 12 augustus, van 9.30u tot 18u

We vertrekken in Aartselaar (parking Cultureel Centrum) om 9.30 u. Kostendelend vervoer aan 10 eurocent/km.

Deelnamprijs: 6 euro voor Natuurpunt-leden, 8 euro voor niet-leden.

Inschrijven is noodzakelijk door storting van het deelnamebedrag op rek. BE07 5230 8080 0166 van Natuurpunt Aartselaar. Mededeling: "Liereman" + aantal personen.

Meebrengen: picknick (drank bij middageten dient aangekocht te worden in het Bezoekerscentrum), verrekijker, kledij en schoeisel aangepast aan het weer, drank voor tijdens de wandeling.

Vertrek huiswaarts vanuit Oud-Turnhout omstreeks 17 u.

Info: Ria Thys, ria.thys@telenet.be

We maken deze daguitstap samen met Natuurpunt Hobokense Polder.

09.09

De Reukens

WAT GROEIT ER IN DE REUKENS?

Wij willen een volledig zicht krijgen op wat er groeit en bloeit in De Reukens. In mei deden we reeds een eerste inventarisatieronde. Toen konden we een 70-tal plantensoorten op naam brengen. Maar de plantengroei in september is helemaal anders in september in vergelijking met de vroege lente. Daarom gaan we onder leiding van Alain Pieters nogmaals op stap. Een goed naslagwerk of een app om planten te determineren kunnen een hulpmiddel zijn. Hopelijk zullen we heel wat voorjaarsflora op naam kunnen brengen.

zaterdag 9 september, van 13.30 u tot 16 u

Afspraak aan de picknickbank langs het Reukenspad.

Meebrengen: plantenboek (indien in bezit), loep, waterdicht schoeisel.

Bij voorkeur je deelname melden:

luk.smets@telenet.be, 0477 66 94 32

Zwarte nachtschade – foto: Luk Smets

16.09

Cleydaellaan en Cleydaelbos/Zinkval**WORLD CLEANUP DAY – ZWERFVUIL RUIMEN**

World CleanUp Day is een wereldwijd sociaal initiatief, dat tot doel heeft het wereldwijde probleem van vervuiling door achtergelaten of illegaal gestort afval (zwerfafval) te bestrijden. Het initiatief bestaat uit het organiseren van en deelnemen aan het opruimen van afval.

Net als in 2022 neemt de Milieuvriendelijke Raad met ondersteuning van de gemeente Aartselaar deel met grote opruimacties op verschillende plaatsen in Aartselaar.

Bedoeling is om op zaterdag 16 september tussen 10 u en 12 u afval te ruimen. Om 12 u worden de deelnemers op het Laar verwacht. Daar wordt ook het afval verzameld. In aanwezigheid van de pers zal daar door de Milieuraad een receptie aangeboden worden aan de aanwezigen. Einde is voorzien om 13 u.

Natuurpunt Aartselaar heeft een goed werkend zwerfvuilteam. In het kader van "Adopteer een berm" ruimt het team 5 x per jaar de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval. Bij een mooie opkomst van ruimers nemen we ook het natuurgebied Cleydaelbos erbij.

Deze actie blijft broodnodig, indien we onze gemeente zuiver willen houden... Vandaag nemen we uiteraard deel aan de wereldwijde WORLD CLEANUP DAY.

zaterdag 16 september, van 10u tot 13u

We roepen jong en oud op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!!

Afspraak om 10 u op de parking aan Zinkval. .

Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden. Wij zorgen voor zakken en grijpers.

Deelname melden bij Ronny Verelst – ronnyverelst@telenet.be
0475 58 55 70

28.10

De Reukens**DE BOSWACHTER VERTELT**

Waar mag je wandelen in De Reukens? Komen er nog extra wandelwegen? Waarom worden er bomen gekapt? Wat is de bedoeling van de uitgegraven delen/poelen nabij de Halfstraat? Wat zijn "De Raafkens"? Welke delen van De Reukens zijn eigendom van ANB/gemeente of van de provincie? Komt er nog uitbreiding van het speelbos? Komen er schapen of andere dieren in het gebied?

Deze vragen en allicht nog zoveel meer worden vandaag beantwoord door boswachter Wouter Huygens van ANB (Agentschap voor Natuur en Bos).

Wouter wandelt met geïnteresseerde burgers ca 2,5 u doorheen het natuurgebied en zal heel veel nuttige informatie geven over de doelstellingen bij het beheer van de Reukens en de toegankelijkheid.

zaterdag 28 oktober, van 10 u tot 12.30 u

Maximum 30 mensen kunnen deelnemen en dienen zich in te schrijven bij luk.smets@telenet.be. De wandeling is gratis. We verwachten een ruime belangstelling. Wacht dus niet te lang met inschrijven!

Afspraak om 10 u aan het infobord op de Langlaarsteenweg (naast huisnummer 141). Parkeren kan in de naastgelegen straat Oeyvaersbosch. Einde ca 12.30 u.

Waterdicht schoeisel tijdens of na regenweer.

Deze wandeling wordt mee ondersteund door de Milieuraad en door Hans Cops, Aartselaars Schepen van Leefmilieu.

Wat zit er in mijn waterbakje? – foto: Luk Smets

*Voor kinderen,
ouders of
grootouders*

Snuit is het buitenpretloket van Natuurpunt. We nemen kinderen en (groot)ouders mee op pad. Naar buiten, om natuur te beleven. Soms ligt buiten om de hoek, soms ligt buiten verder af. Met Snuit kom je er spelenderwijs terecht. Met het Snuitlogo herken je dadelijk onze kinderactiviteiten.

07.07

WATERDIERTJES ZOEKEN IN DE POEL VAN DE REUKENS

Het is intussen al enkele jaren geleden dat we met een enthousiaste groep kinderen in de poel in De Reukens naar waterdiertjes gezocht hebben.

Dus tijd om eens na te gaan of er een evolutie is.

Samen met Lisette, Luk en Ria kunnen jullie mee op onderzoek in deze eerste vakantieweek. Met schepnetjes zullen we ze voorzichtig vangen. We brengen waterschaaltjes mee en bekijken de diertjes met een loep. Met behulp van zoekplaten willen we weten welke naam ze hebben. En nadien laten we de diertjes natuurlijk terug vrij.

Kom jij ook?

vrijdag 7 juli, van 14 u tot 16 u

Samen met oma, opa, mama of papa zijn max 15 kinderen tussen 5 en 10 jaar om 14 u welkom aan het infobord aan de Langlaarsteenweg (naast huisnr.

141) hoek Oeyvaersbosch. Parkeren kan in de straat Oeyvaersbosch – fiets parkeren kan aan het infobord.

Als je een schepnetje hebt, mag je het meebrengen! Ook laarzen kunnen handig zijn. Het einde is voorzien omstreeks 16 u.

Deelnemen is gratis, maar inschrijven is noodzakelijk bij Ria Thys,
ria.thys@telenet.be
0476 33 79 36

**WORLD
CLEANUP
DAY 2023**
16 SEP

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat, of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen. In de periode juli/september elke zondag open, telkens van 14u tot 18u. En tevens op zaterdagmiddag, mits er vrijwilligers beschikbaar zijn.

Info: 0486/105.080
of info@natuurpuntrupelstreek.be

01.07 – 05.08 – 02.09

Schelle

VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdag van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken.

zaterdag 1 juli, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u en veerboot terug om 12u.

Volgende datums: 5 augustus en 2 september

Meld vooraf je deelname: debacker-vanlinden@telenet.be

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

07.07 Rumst

OP STAP NAAR DE ZWALUWEN

Van eind april tot begin september gonst het van het leven in en om de Rumstse dorpsstraten. Gierzwaluwen voelen zich prima thuis in de nestkasten die door Natuurpunt geplaatst werden onder de dakgoten van scholen Ter Doelhagen en Sleutelhof. Daar bouwen ze hun nestjes en moeten ze in zeven haasten hun jongen groot brengen. Veel tijd hebben ze niet, eind juli vertrekken ze immers opnieuw naar Afrika.

Huiszwaluwen blijven iets langer in ons land, ze bouwen hun nesten onder dakgoten in het Molenveld en andere Rumstse centrumstraten of broeden in kunstnesten, die in het kader van het project: Zwaluwen thuis in Rumst werden opgehangen.

vrijdag 7 juli, van 18u30 tot 20u30

Parking picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, volg aan Markt wegwijzer Netebruggen

Meld vooraf je deelname:
info@natuurpuntrupelstreek.be

13.07

Hemiksem/Kallo/Verrebroek/Kieldrecht/Doel

VOGELKIJKFJETSTOCHT NATUURGEBIEDEN LINKEROEVER

De Waterbus brengt ons tot bij halte Zwijndrecht en enkele kilometers verder start het vogels kijken aan de Broedvlakte Zwijndrecht, het Groot Rietveld en de Rietmoerassen bij Kallo, daarna fietsen we door richting Drijdijck, Putten West en Putten Weiden.

Via Prosperpolder Zuid fietsen we tot aan de vogelkijkhut aan het Verdrongen Land van Saeftinghe, om dan via de Hedwigepolder, Prosperpolder Noord, de Schorren van den Ouden Doel, het Paardenschor en Doelpolder Noord te bereiken. Na het vogelkijkmoment bij Doelpolder Noord volgt er nog een 15 km lange fietstocht door het havengebied naar halte Liefkenshoek, waar we de Waterbus nemen richting het Callebeekveer. De totale fietsafstand bedraagt 55 km. Heb je een elektrische fiets, hou er dan rekening mee om met een opgeladen batterij te vertrekken.

donderdag 13 juli, 8u50 tot 18u30

veer Callebeek, Scheldestraat/Callebeekstraat Hemiksem – Waterbus om 9u (stipt)

Meebrengen: verrekijker, fototoestel, picknick, voldoende drank, aangepaste kledij.

Betalen op de Waterbus kan via een 10-vaartenkaart of met bancontact. Voor de heen- en terugvaart betaal je 4 vaarten. Het aantal deelnemers wordt beperkt tot 12 deelnemers, **meld dus vooraf je deelname:** info@natuurpuntrupelstreek.be

15.07 - 16.09

Rumst/Walem

VOGELS KIJKEN GGG BATTENBROEK/GROTE VIJVER

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en de Grote Vijver en omheen het GGG Battenbroek. De wandelafstand bedraagt 4 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 15 juli, 9u tot 12u

Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, volg aan Markt wegwijzer Netebruggen

Meebrengen: verrekijker, een vogelgids en eventueel een telescoop.

Het aantal deelnemers wordt beperkt, meld dus vooraf je deelname via: debacker-vanlinden@telenet.be

Volgende excursie: zaterdag 16 september

Organisatie: Vogelwerkgroep Rupel

19.08

Schelle/Wintam/Rupelmonde

DRIE-VERENWANDELING MET NATUURPUNT

Tijdens deze wandeling maken we dankbaar gebruik van de veerboten die ons in een wip over de Rupel en 2 keer over de Schelde brengen. We starten met een wandeling omheen het vogelrijke Noordelijk eiland, in deze periode van

Huiszwaluw – foto: Fons Van den heuvel

het jaar kunnen we hier met een beetje geluk een 4-tal reigersoorten bekijken. Om dan via de Nattenhaasdonk naar de veerboot op de Scheldedijk te wandelen en de oversteek te maken naar het pittoreske Rupelmonde. Aan de Rupelmondse kreek gaan we op zoek naar sporen van bevers en in de polders tussen Rupelmonde en Bazel bekijken we de eerste doortrekkers. Met de veerboot aan het Callebeek varen we terug richting Rupelstreek om dan via de Schelde- en Vlietdijk, de Maaielei en de Laardreef terug naar ons vertrekpunt te wandelen.

De wandelafstand bedraagt ongeveer 14 km. De picknick gebruiken we in een cafeetje in Rupelmonde.

zaterdag 19 augustus, 9u20 tot 17u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, we nemen de veerboot van 9u30

Meebrengen: verrekijker, picknick en eventueel een drankje voor onderweg
Info en inschrijven:
info@natuurpuntrupelstreek.be

03.09

Terhagen

NAZOMER IN DE KLEIPUTTEN

We wandelen in de vroegere kleiputten tussen Terhagen en Reet, waar de natuur haar gang is kunnen gaan nadat de kleiontginning er tientallen jaren geleden werd stopgezet. We genieten van enkele unieke plekjes en hopelijk van heerlijk nazomerweer.

zondag 3 september, 10u tot 12u30

poort NV De Beukelaer, Kardinaal Cardijnstraat, Terhagen (parking vlakbij rotonde einde Kapelstraat)

Meebrengen: verrekijker, fototoestel, evt. loupe, hoge wandelschoenen of laarzen (zeker bij nat weer)

Meld vooraf je deelname: SMS naar 0475/371473 of mail naar: mdmaesen@gmail.com

Organisatie: Natuurpunt kern Boom/Rumst

08.09

Niel

VOORDRACHT OVER SPINNEN

Rararara... Zij zien jou - wij hen niet... Ze zijn het ganse jaar door overal aanwezig, ook in onze huizen, als ongewilde en door menige huisvrouw gevreesde medebewoners. Van veraf lijken ze verschrikkelijke monsters - van dichtbij en nader bekeken zijn ze zeer aaibaar en onze liefste huisvrienden, die op een

biologische manier de natuur en onze woning leefbaar houden, wil je er meer over weten?

Arachnofielen, arachnofoben en zij die iets meer wensen te weten over deze "verguisden" van de natuur worden verwacht in Natuur.huis de Paardenstal.

vrijdag 8 september, van 20u tot 22u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Info en graag vooraf aanmelden:

wyckmansgie@gmail.com

30.09

**Niel/Schelle/Hingene/
Temse/Kruikebe**

FIETSEN LANGS SIGMA-GEBIEDEN/DE WATERVALLEN VAN KRUIBEKE

Tijdens deze leerrijke fietstocht ontdek je wat het Sigmaplan inhoudt. Met de SIGMA-gebieden in de cluster Bornem, met de ontpoldering van het Groot Schoor en de toekomstige inrichting van de Oudbroek/Schellandpolder als overstromingsgebied als eerste blikvangers.

Aan de overkant van de Schelde fietsen we voorbij het Schouselbroek, eveneens een toekomstig overstromingsgebied tot aan de kolossale watervallen van Kruikebe, die op dat moment volop Scheldewater lozen in het Sigmagebied de Polders van Kruikebe. Verwacht je aan een mix van natuurbeleving en sportieve beweging, met oog voor klimaatverandering, waterveiligheid en economie.

Start en einde fietstocht Natuur.huis de Paardenstal in Niel, waar we achteraf kunnen nagenieten van een drankje en een hapje.

zaterdag 30 september, van 13u45 tot 20u

Natuur.huis de Paardenstal - Boomsestraat 221, Niel, ook bereikbaar via het wegje achter de huizen Boomsestraat, of de veerboot van 14u30 aan de Rupel, einde Tolhuisstraat Schelle. Inschrijven: stort 10 euro op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met als mededeling: Fiets-tocht Sigmagebieden 30/9/2023

Het aantal deelnemers wordt beperkt tot 15 deelnemers, **meld dus vooraf je deelname aan:**

Jan de Bock

jan.wa.de.bock@googlemail.com

*Voor kinderen,
ouders of
grootouders*

Snuut is het buitenpretloket van Natuurpunt. We nemen kinderen en (groot)ouders mee op pad. Naar buiten, om natuur te beleven. Met het Snuutlogo herken je dadelijk onze kinderactiviteiten.

19.07

Hemiksem

KINDERWANDELING: IN HET SPOOR VAN... DE WOLF?

In het bos leven wilde dieren. Je ziet ze niet altijd. Je hoort ze misschien niet. Maar ze laten hun sporen na. In het bos, daar zijn de jagers. En dat zijn wij! Wij gaan jagen op diersporen! Ben je niet bang van wilde dieren? Ga dan met ons mee!

Wat heb je nodig?

Alles wat ons op het juiste spoor kan brengen: een verrekijker en een loep, als je die hebt én een neus voor die-rendingen.

woensdag 19 juli, van 14u tot 16u

Callebeekbos, ingang Callebeekstraat, Hemiksem

Draag best een lange broek tegen netelprikken. Zonnecrème en muggenzalf zijn een goed idee!

Laat je even weten met hoeveel spoorzoekers je aansluit? **Meld je komst via:**

Chris De Ranter, via mail:

chris.deranter@gmail.com of via: 0498/300524

Watervallen van Kruikebe – foto: Erik De Keersmaecker

Bekijk alle activiteiten op
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Op zoek naar eisnoeren van rugstreepadden

Deze ietwat mysterieuze foto toont een beeld met eisnoeren van rugstreepadden, dergelijke foto's zijn relatief zeldzaam. In ondiepe plassen en poelen ontwikkelen de eieren en larven van rugstreepadden zich bijzonder snel. Rugstreepadden horen tot de langslapers. In vergelijking met de vroege soorten, zoals gewone pad, bruine en groene kikker komen ze vrij laat uit de winterslaap. Ergens in de tweede helft van april, als gewone padden en bruine kikkers alweer terug zijn naar hun zomerverblijfplaatsen. De voortplantingstijd kan tot ver in de zomer duren.

Tekst en foto: Erik De Keersmaecker Natuurpunt Rupelstreek